

**UCHWAŁA NR 26/IV/19
RADY GMINY NOWA BRZEŹNICA**

z dnia 29 stycznia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminne Programy na rok 2019:

- 1) profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Nowa Brzeźnica na rok 2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Nowa Brzeźnica na rok 2019, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwala się roczne plany finansowe wydatków na 2019 rok na realizację programów określonych w § 1 zgodnie z załącznikami nr 3 i nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Brzeźnica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Elżbieta Sterczewska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 26/IV/19

Rady Gminy Nowa Brzeźnica

z dnia 29 stycznia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2019

Rozdział 1. USTALENIA OGÓLNE

1. Realizatorem Programu jest Urząd Gminy w Nowej Brzeźnicy.

2. Gminny Program na rok 2019: **Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu i organizuje zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz innych regulujących stan prawny w tym zakresie, a także określa zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Brzeźnicy. Zgodnie z zapisami zawartymi w ustawach zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz sposoby ich usuwania.

Działania profilaktyczne ujęte w programach oddziałują na podstawowe środowiska lokalne: szkołę, rodzinę społeczność lokalną, globalne środowisko społeczno- kulturalne.

Urząd Gminy, szkoły, jednostki organizacyjne, instytucje, kościoły, organizacje społeczne i zawodowe – są niezbędnymi partnerami w tworzeniu strategii budowy zabezpieczeń społeczeństwa lokalnego przed skutkami niepożądanych zjawisk. Profilaktyka eliminuje czynniki ryzyka zarówno w poszczególnej osobie, jak i w jej otoczeniu społecznym oraz wzmacnia czynniki chroniące, zapewniające prawidłowy i bezpieczny rozwój.

Rozdział 2. DIAGNOZA SYTUACJI DOTYCZĄCA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1321 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485z późn. zm.) stanowi, że prowadzenie działalności związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii uchwalany corocznie przez Radę Gminy Nowa Brzeźnica.

Program na rok 2019 jest kontynuacją zadań dotychczasowych przyjętych przez Radę Gminy Nowa Brzeźnica w programach z lat ubiegłych, poszerzony o zdobyte doświadczenia podczas dotychczasowych działań. Celem programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii dla gminy Nowa Brzeźnica jest inicjowanie i prowadzenie działań, które przyczynią się do zapobiegania i powstawania nowych problemów uzależnień, zmniejszenia rozmiarów tych, które aktualnie występują i zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z tym problemem.

Gmina Nowa Brzeźnica na dzień 31.12.2018 r. liczyła 4544 mieszkańców. Charakter gminy jest wybitnie rolniczy. Zarówno zakłady produkcyjne, jak i instytucje nieprodukcyjne zatrudniają niewielki procent ludności zamieszkałej na terenie naszej gminy. W przeważającej mierze ludność gminy utrzymuje się z niewielkich, rozdrobnionych indywidualnych gospodarstw rolnych. Na terenie naszej gminy istotnym czynnikiem umożliwiającym szerzenie się alkoholizmu jest bezrobocie. Na dzień 30.06.2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pajęcznie zarejestrowane były 148 osób. Stopa bezrobocia na dzień 31.07.2018 w powiecie pajęczańskim wynosiła 7,1 %, w województwie łódzkim 6,2 % a w skali kraju 5,9 %.

Problemy alkoholowe w Gminie dotyczą liczną grupę naszej społeczności. Alkoholizm jednego z członków rodziny powoduje zaburzenia emocjonalne, demoralizację i zaburzenia psychiczne wśród dorosłych współmałżonków, rodzeństwa, rodziców i dzieci alkoholika. Te ostatnie stanowią grupę współzależnionych (DDA – dorosłe dzieci alkoholika), którzy bez odpowiedniej terapii rzadko wychodzą z problemu i stają się kolejnym pokoleniem potencjalnych alkoholików.

Wszelkie działania powinny być skierowane właśnie do tej – najmłodszej i najbardziej narażonej na wpływ pijącego członka rodziny grupy. W tym celu Komisja podejmuje działania w celu prowadzenia w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. W celu osłabienia istniejących zjawisk w szkole powinny być realizowane programy profilaktyczne dostarczające młodzieży wiedzy o szkodach wynikających z picia alkoholu i zażywania narkotyków, rozwijające umiejętności pomocne w powstrzymaniu się od zażywania substancji psychoaktywnych. Celem takich programów jest obalenie mitów, dostarczenie informacji i rzetelnej wiedzy na temat substancji psychoaktywnych. Wiedza ta ma posłużyć młodzieży w zmianie stereotypów myślenia o narkotykach i radzenia sobie w sytuacjach presji rówieśniczej. Jednym z ważniejszych elementów potrzebnych w trudnych sytuacjach jest zdobycie wiedzy i nabycie umiejętności zachowań asertywnych. Młodzież należy nauczyć konstruktywnych form radzenia sobie z napięciem, stresem, nie lubianymi emocjami. Dla rozładowania napięcia, w efekcie którego dochodzi do przypadków agresji i przemocy wśród grup rówieśniczych warto również wprowadzać programy przeciwdziałające agresji i przemocy w celu podniesienia świadomości uczniów, prezentowania postaw wobec zachowań agresywnych i wspierania rozwoju emocjonalnego, moralnego i umiejętności społecznych uczniów sprzyjający zachowaniom prospołecznym. Warto również wskazać możliwości twórczych form spędzania wolnego czasu, w tym także poprzez różnorodne formy pozalekcyjnych zajęć sportowych. Najskuteczniejszym sposobem na realizację tych celów byłoby stworzenie grup profilaktycznych, jednak takie działania wymagają zatrudnienia wyspecjalizowanej kadry terapeutów, na co nie pozwala niewielki budżet przekazany do dyspozycji Komisji. Trzeba jednak dodać, że same działania ukierunkowane na młodzież nie są wystarczające, trzeba angażować w nie również rodziców. Dom rodzinny to podstawowe środowisko, w którym powinny być prowadzone działania zapobiegające zagrożeniom dla młodzieży związane z alkoholem i narkotykami. W związku z tym rodzicom należy przekazać rzetelne informacje dotyczące nadużywania substancji psychoaktywnych, umiejętności rozpoznawania sygnałów ostrzegawczych. Ten kierunek winien być podstawą pracy Komisji i innych grup zawodowych, mogących wpływać na rozwój wiedzy na temat profilaktyki uzależnień. Ważne jest więc ciągłe szkolenie członków Komisji oraz grup zawodowych wspierających jej działania i osób współpracujących z Komisją. Należy objąć nimi również przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, a będących pierwszym ogniwem dostępu do alkoholu. Szkolenia miałyby na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

W ramach podstawowej działalności musi się również znaleźć pomoc psychologiczna, terapeutyczna i prawna dla rodzin, w których występuje przemoc domowa. Przypadków przemocy domowej jest corocznie ujawnianych coraz więcej. Komisja powinna dążyć do opracowania form pomocy dla ofiar przemocy domowej.

Aby program był rzetelnie i skutecznie realizowany oraz aby przynosił spodziewane efekty należy wspierać instytucje realizujące zadania wynikające z programu, poprzez dofinansowywanie ich działalności zgodnie z przepisami ustawy alkoholowej i o narkomanii.

Na komisji spoczywa również obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Rozdział 3.

OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PROGRAMU

Stałe i konsekwentne realizowanie zadań przyjmowanego corocznie Programu może przynieść wymierne korzyści w sferach ekonomicznej i zdrowotnej naszego społeczeństwa, a przede wszystkim znaczącą poprawę życia, a mianowicie:

- 1) zmniejszenie wydatków na opiekę zdrowotną;
- 2) wzrost produktywności pracowników;
- 3) zmniejszenie wydatków na pomoc społeczną i jej świadczenia;
- 4) poprawę zasobów materialnych gospodarstw domowych;
- 5) zmniejszenie wydatków wymiaru sprawiedliwości;

- 6) zmniejszenie kosztów leczenia urazów powstałych w wyniku wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców, pracowników, domowników, jak również kosztów leczenia chorób będących skutkiem nadużywania alkoholu;
- 7) podwyższenie sprawności psychofizycznej;
- 8) poprawa stabilności i bezpieczeństwa środowisk rodzinnych.

Rozdział 4.

PODSTAWOWE CELE I STRATEGIE PROGRAMU

1. Inicjowanie działań skierowanych do wszystkich środowisk w gminie służących profilaktyce, rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi określonymi w ustawie oraz przepisach gminnych.

3. Inicjowanie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, aspektów związanych z zachowaniami agresywnymi skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, wyposażanie świetlic wiejskich w urządzenia pomagające w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży, a także organizacji działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w tych zajęciach.

4. Wskazywanie możliwości prawnych służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez nawiązanie współpracy i wspieranie działalności istniejących ośrodków na terenie powiatu pajęczańskiego, a także analizowanie możliwości realizacji tych zadań na bazie własnych zasobów.

5. Wdrażanie do realizacji profilaktycznych programów informacyjnych i psychoedukacyjnych wpływających na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości oraz unikania stosowania środków psychoaktywnych, a w szczególności wobec dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

6. Informowanie o ośrodkach prowadzących terapię dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz dla członków ich rodzin, ośrodkach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, schroniskach z programami pomocy psychologicznej, punktach konsultacyjnych dla ofiar przemocy domowej.

7. Stwarzanie warunków dla działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz realizacji programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych i innych.

8. Podejmowanie czynności umożliwiających leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

9. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolno-interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia.

10. Propagowanie Internetu jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu wśród dzieci, młodzieży i mieszkańców oraz jako źródło pozyskiwania informacji i wiedzy na temat szkodliwości alkoholu i innych używek, a także działania w kierunku umożliwienia mieszkańcom gminy dostępu do sieci, w tym częściowe finansowanie dostępu w stosunku do mieszkańców okolic, w których dostęp ten z przyczyn technicznych jest znacznie utrudniony.

11. Zapobieganie uzależnieniom oraz propagowanie bezpiecznych zachowań poprzez promocję muzycznie uzdolnionych dzieci.

Rozdział 5.

ZAMIERZONE DO OSIĄGNIĘCIA EFEKTY

Najważniejszym do osiągnięcia efektami działań Komisji jest zwiększenie wśród mieszkańców Gminy Nowa Brzeźnica świadomości i wiedzy na temat problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, podniesienie świadomości uczniów i nauczycieli na temat różnych aspektów związanych z zachowaniami agresywnymi i poprzez to osiągnięcie celów na rzecz ograniczenia spożycia alkoholu, zmniejszenia nowych przypadków uzależnienia, udziału osób nietrzeźwych wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego, a szczególnie z udziałem dzieci i młodzieży, a także ograniczenie zachowań agresywnych w grupach rówieśniczych i na terenie szkół. Ważnym efektem będzie również zmiana osobistych motywacji sprzedawców napojów alkoholowych oraz nabycie umiejętności wykorzystania w praktyce zachowań asertywnych.

Ważnym efektem realizacji zamierzeń Programu będzie również zmiana dotychczasowych postaw społecznych na rzecz postaw wspierających profilaktykę uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, uświadomienie rodzicom ich roli w życiu młodego człowieka i wpływu na ukształtowanie jego osobowości.

Rozdział 6. WSPÓLPRACA W CELU REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja zadań określonych Programem wymaga współpracy z instytucjami, placówkami i organizacjami, które w zakresie swojej podstawowej działalności mają realizację celów związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii w środowisku lokalnych, w tym udzielania pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

W tym celu Urząd Gminy współpracuje z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Brzeźnicy;
- 2) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowej Brzeźnicy;
- 3) Komendą Powiatową Policji w Pajęcznie;
- 4) szkołami podstawowymi i gimnazjum;
- 5) sądem;
- 6) biegłym psychiatrą i psychologiem;
- 7) Kościołem;
- 8) grupami wsparcia, w tym: z klubem AA w Pajęcznie;
- 9) organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 7. FORMY REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja zadania na rzecz zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

- 1) współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówkach odwykowych, do której są kierowani lub zgłaszają się sami mieszkańcy naszej gminy;
- 2) prowadzenie i finansowanie działalności punktów konsultacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz świetlic opiekuńczo wychowawczych działających w obiektach gminnych;
- 3) finansowanie szkoleń, treningów psychologicznych i zajęć psychoedukacyjnych dla osób pracujących w punktach konsultacyjnych, świetlicach terapeutycznych, placówkach odwykowych działających z uwzględnieniem potrzeb Gminy;
- 4) finansowanie kosztów zatrudnienia osób/nauczycieli prowadzących świetlice opiekuńczo wychowawcze; kosztów diet i stawek godzinowych za prowadzenie zajęć w punktach konsultacyjnych dla dzieci i dorosłych;
- 5) finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych;
- 6) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla klientów punktu konsultacyjnego i do rozprowadzania w trakcie imprez masowych;
- 7) wyposażenie świetlic wiejskich i świetlic opiekuńczo wychowawczych w sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć sportowych oraz urządzenia umożliwiające dożywanie uczestniczących w zajęciach dzieci;
- 8) wspieranie wszelkich działań na rzecz organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) dofinansowanie do zadań w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie;

- 2) utworzenie punktu konsultacyjnego i realizacja wniosków o doposażenie w pomoce i sprzęt niezbędny doprowadzenia zajęć w ramach posiadanych środków;
- 3) finansowanie szkoleń dla osób tworzących grupy wsparcia z zakresu wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej np. Niebieskiej Karty, w tym również dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Brzeźnicy – w ramach posiadanych środków;
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, jej rehabilitacji i reintegracji;
- 5) wspieranie rozwoju grup samopomocowych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- 6) organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym;
- 7) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach dysfunkcyjnych w celu wczesnego rozpoznania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) opłacenie kosztów prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą w ramach działalności świetlicy opiekuńczo wychowawczej i punktów dla dzieci i młodzieży;
- 2) wspieranie organizacji masowych imprez kulturalnych odbywających się bez udziału alkoholu i w szczególności sposób eksponujących ten fakt – np. poprzez treść programu i gości (artystów, muzyków, sportowców) otwarcie wspierających przedsięwzięcia bezalkoholowe swoim autorytetem w tym: współfinansowanie – w miarę posiadanych środków – działań o charakterze profilaktycznym w trakcie imprez gminnych (np. Stoisk z literaturą z zakresu profilaktyki, konkursy);
- 3) budowanie lokalnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w środowisku szkolnym – współorganizacja konferencji;
- 4) dofinansowanie kosztów organizacji kolonii; wyjazdów na „Zieloną Szkołę” dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz sfinansowanie realizacji w trakcie pobytu zajęć profilaktycznych w zakresie profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii w zakresie odrębnie ustalonym dla poszczególnych grup wiekowych;
- 5) organizacja imprez okazjonalnych dla dzieci i młodzieży szkolnej („Powitanie wiosny”, „Dzień Dziecka” „Pożegnanie wakacji”, festyny rodzinne) z konkursami i zabawami oraz występami artystów, przekazujących informacje nt. zdrowego stylu życia;
- 6) organizacja wyjazdów na spektakle teatralno– rozrywkowe o treściach związanych z profilaktyką dla dzieci i młodzieży, jak również organizowanie spektakli profilaktycznych w szkołach i gimnazjum na terenie gminy Nowa Brzeźnica;
- 7) realizacja działań wczesnej profilaktyki w szkołach i środowisku – zagospodarowanie wolnego czasu poprzez organizowanie konkursów z nagrodami o tematyce związanej z uzależnieniami i profilaktyką uzależnień/ekspozycja prac/;
- 8) zorganizowanie szkolenia dla personelu prowadzącego sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w placówkach działających na terenie Gminy;
- 9) prowadzenie prelekcji profilaktycznych i wykładów psychoedukacyjnych w szkołach i gimnazjum oraz zajęć psychoedukacyjno-warsztatowych dla uczniów, nauczycieli i rodziców, w tym w zakresie przeciwdziałania zachowaniom agresywnym;
- 10) podejmowanie akcji informacyjnych skierowanych do rodziców informujących o instytucjach udzielających wsparcia w trudnościach wychowawczych (ulotki, materiały informacyjne).

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy, a w szczególności:

- 1) prowadzenie kontroli placówek sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy, w tym w szczególności – w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy przy zastosowaniu następujących zasad:
  - a) organizacja kontroli co najmniej raz w roku na miejscu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych,

- b) kontroli dokonuje zespół złożony z co najmniej dwóch członków Komisji działających z udziałem funkcjonariusza Policji na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Nowa Brzeźnica,
  - c) ustalenia z kontroli przekazywane są właścicielowi placówki w formie protokołu z kontroli;
- 2) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszeń określonych w ust. 1.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, a w szczególności:

- 1) dofinansowanie organizacji obozów terapeutycznych i działalności instytucji pomagających członkom rodzin z problemami alkoholowymi oraz służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 2) zapobieganie uzależnieniom oraz propagowanie bezpiecznych zachowań poprzez udział w programach estradowych – promocja muzycznie uzdolnionych dzieci.
- 3) wspomaganie działalności OSP w zakresie rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży oraz promowanie zdrowego stylu życia, działania prospołeczne w tym wspieranie finansowe orkiestr dętych

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej poprzez:

- 1) prowadzenie analizy warunków lokalnych, osobowych i finansowych warunkujących utworzenie gminnego centrum integracji społecznej lub skierowanie działań na rzecz współfinansowania takiego centrum utworzonego na terenie regionu;
- 2) badanie możliwości zawarcia porozumienia międzygminnego dla utworzenia centrum integracji społecznej.

Rozdział 8.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

Członkowie GKRPA za udział w każdym posiedzeniu komisji, na podstawie odrębnej umowy, otrzymują wynagrodzenie w wysokości 80,00 zł brutto.

Rozdział 9.

USTALENIA KOŃCOWE

Źródłem finansowania zadań GKRPA są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki finansowe zebrane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych są gromadzone w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – wpływ z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Finansowanie działań określonych Programem następuje z działu 851 – ochrona zdrowia, rozdziału 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 26/IV/19

Rady Gminy Nowa Brzeźnica

z dnia 29 stycznia 2019 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY NOWA BRZEŹNICA NA ROK 2019

Rozdział 1. WPROWADZENIE

Narkomania jest problemem społecznym i aktualnym wyzwaniem cywilizacyjnym. Rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych często występuje z innymi problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność. Używanie narkotyków wiąże się z ryzykiem dla zdrowia publicznego (HIV, żółtaczką, gruźlicą, choroby weneryczne). Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na samorządy gmin obowiązek uchwalania gminnych programów przeciwdziałania narkomanii.

Do zadań własnych gminy należą:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów. Zadania ujęte w nim skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii oraz prowadzenia działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej na:

- 1) promocji zdrowego stylu życia;
- 2) wspieraniu działalności placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem od środków narkotycznych;
- 3) podejmowaniu i wspieraniu działań lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych.

Rozdział 2. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Źródłem danych na temat rozpowszechnienia i konsumpcji narkotyków są badania ankietowe prowadzone w szkołach. Najbardziej profesjonalne badania realizowane są przez Centrum Badania Opinii Społecznej, a także Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie badania ESPAD zrealizowane ostatnio w 2011 r. Z badań ESPAD (Europejski Program Badań Szkolnych nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież), przedstawione wyniki badań przeprowadzonych wśród nastolatków w województwie łódzkim, uczniów III klas gimnazjalnych i II szkół ponadgimnazjalnych pokazują, że badana młodzież nie różni się znacząco od swoich rówieśników badanych w innych polskich miastach pod względem inicjacji, rozpowszechnienia i intensywności doświadczeń z różnymi środkami psychoaktywnymi.

Dostępność napojów alkoholowych w ocenie zdecydowanej większości badanych jest wysoka i rośnie na przestrzeni 2007 i 2011 roku. Wzrost oscyluje wokół 20%, zarówno w przypadku młodzieży z gimnazjów,

jak i szkół ponadgimnazjalnych. Najłatwiej dostępnym napojem alkoholowym jest kolejno: piwo, wino i wódka.

Na przestrzeni 2007 i 2011 roku nastąpił wzrost odsetka młodzieży pijącej napoje alkoholowe w ciągu miesiąca przed badaniem. Używanie bieżące napojów alkoholowych charakterystyczne jest w większym stopniu dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (na poziomie 85%), niż gimnazjalnych (na poziomie około 60%).

Rozpowszechnienie upijania się wzrasta wraz z wiekiem młodych ludzi. W młodszym roczniku dziewczęta upijały się niemal równie często jak chłopcy, w starszym – pojawia się różnica w tym zakresie pomiędzy płciami: dziewczęta upijają się rzadziej niż chłopcy.

Zdecydowanie częściej doświadczenie upicia się ma za sobą młodzież szkół ponadgimnazjalnych niż szkół gimnazjalnych. Pomiędzy rokiem 2007 a 2011 wzrósł odsetek upijającej się młodzieży szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, zarówno wśród chłopców, jak i dziewcząt.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych znacznie częściej niż uczniowie gimnazjów sięgają po marihuanę, zarówno w tzw. użytkowaniu substancji bieżącym, okazjonalnym i eksperymentującym. We wszystkich analizowanych okresach w obu grupach wiekowych rozpowszechnienie używania marihuany w większym zakresie było charakterystyczne dla chłopców. W 2011 r. odnotowano wzrost, w porównaniu z 2007 r., odsetka młodych ludzi, którzy używali marihuany w każdej z badanych grup wiekowych.

Spada odsetek starszych i młodszych uczniów mających za sobą inicjację z użyciem amfetaminy.

Rozpowszechnienie upijania się oraz sięgania po marihuanę było większe wśród uczniów, którzy wyrazili przekonanie o przyzwoleniu matki lub ojca na sięganie po te substancje. Im wyższe wyniki w nauce tym mniejsze nasilenie używania substancji psychoaktywnych. Im większa częstotliwość wagarowania tym większe nasilenie używania substancji wśród uczniów. Im wyższe nasilenie używania substancji tym większa częstotliwość stosowania przemocy wśród badanych.

W związku z powyższymi wynikami rekomenduje się następujące działania profilaktyczne:

- rozwiązywanie problemów związanych z obniżeniem inicjacji niekorzystnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez nowoczesne programy profilaktyczne i interwencyjne,
- eliminowanie nowych okoliczności sprzyjających sięganiu po środki psychoaktywne,
- walka z przekonaniem, że alkohol i środki psychoaktywne nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia, a wiążą się głównie z pozytywnymi doznaniem,
- działania ograniczające dostępność środków psychoaktywnych,
- walka z narastającą agresją rówieśniczą w szkole.

Przytoczone wyniki wskazują na utrwalenie się zjawiska palenia marihuany, która staje się obok alkoholu i papierosów trzecim pod względem popularności środkiem psychoaktywnym, traktowanym przez młodzież niejako narkotykiem, ale „naturalne zioło”. Nowym bo dotychczas nie ujawnionym w badaniach zjawiskiem jest łączenie marihuany lub tabletek z alkoholem. Groźnym, narastającym zjawiskiem jest palenie heroiny, środka o bardzo dużym potencjale uzależniającym. Badani dość dobrze orientują się gdzie można kupić narkotyki. Najczęściej wymieniano dyskotekę, ale tuż zaraz szkołę, ulicę, park. Wyniki odnoszące się do postrzegania ryzyka szkód w efekcie używania substancji psychoaktywnych prowadzą do wniosku, że młodzież jest dość dobrze zorientowana w skali zagrożeń. Nie ulega też ona stereotypom obecnym wśród starszego pokolenia, według których pojedyncze eksperymenty z narkotykami budzą znacznie większe zagrożenie niż częste używanie w dużych ilościach substancji legalnych, takich jak alkohol czy tytoń.

Rozdział 3. **PODSTAWOWE CELE PROGRAMU**

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie Gminy Nowa Brzeźnica. Będzie on realizowany w obszarze działania obejmującego głównie profilaktykę.

Profilaktyka ma na celu:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków (prowadzenie działalności informacyjnej poprzez media i publikacje; ogłaszanie danych na temat epidemiologii i działania placówek prowadzących działalność profilaktyczną; organizowanie kampanii edukacyjnych na temat problematyki narkomanii).

2. Wzrost zaangażowania społeczności lokalnych w działania profilaktyczne (uwzględnienie problematyki w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, wspieranie lokalnych inicjatyw działań profilaktycznych na terenie Gminy, szkół podstawowych, organizacji pozarządowych itp.

3. Zintegrowanie działań profilaktycznych (młodzież, rodzice, wychowawcy) oraz wsparcie finansowe merytoryczne programów profilaktycznych adresowanych do wszystkich zainteresowanych równocześnie: młodzieży, rodziców i nauczycieli.

4. Udostępnianie oferty terapeutycznej współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami opiekuńczo–wychowawczymi dla dzieci i młodzieży.

Rozdział 4.

ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I EDUKACJI DOTYCZĄCEJ PROBLEMATYKI NARKOMANII

1. Zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych:

- a) uwzględnienie problematyki narkomanii w lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w szczególności w części dotyczącej diagnozy rozpowszechniania i używania narkotyków oraz planowania działań zapobiegawczych,
- b) wspieranie szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych,
- c) prowadzenie programów profilaktycznych i wprowadzanie programów alternatywnych jako element organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- d) organizowanie i prowadzenie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców,
- e) wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych.

2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku, poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do określonych grup docelowych (młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych).

3. Wspieranie organizowania i prowadzenia na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży:

- a) organizowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
- b) promowanie zdrowego stylu życia,
- c) wprowadzanie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów promujących zdrowy styl życia bez nałogów,
- d) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach.

4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej:

- a) pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:
  - informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki,
  - wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach,
  - uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii,
  - dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii,

- prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków,
- b) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego,
- c) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami.

5. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii:

- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii,
- b) szkolenie realizatorów programu zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

6. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. Zadanie realizowane będzie poprzez nawiązanie współpracy z GOPS w Nowej Brzeźnicy w zakresie udzielania przez tę instytucję pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, oraz przekazywanie przedmiotowych informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.

Rozdział 5.

REALIZATORZY I PODMIOTY WSPÓLPRACUJĄCE

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Szkoły Podstawowe z terenu gminy Nowa Brzeźnica.
3. Gimnazjum w Nowej Brzeźnicy.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Gminna Biblioteka Publiczna.
6. Powiatowa Komenda Policji – w Pajęcznie.
7. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Roczny plan finansowy wydatków na rok 2019 na realizację gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Nowa Brzeźnica

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dzieci i młodzieży:

- a) finansowanie zajęć pozalekcyjnych w szkołach - **8 000,00 zł**,
- b) dofinansowanie kosztów zakupu wyposażenia umożliwiającego organizację i prowadzenie zajęć pozalekcyjnych motywujących zdrowy styl życia bez jakichkolwiek uzależnień, zakup nagród za udział i osiągnięcia w zawodach sportowych, konkursach, koncertach, przedstawieniach o tematyce uzależnień **10 000,00 zł**,
- c) dofinansowanie organizowanych we współpracy ze szkołami działającymi na terenie naszej gminy zajęć sportowo – rekreacyjnych (koszty dowozu, zakup sprzętu sportowego, zakup napoi i słodyczy oraz ubrań sportowych), dofinansowanie wycieczek połączonych z programem zajęć profilaktycznych i terapeutycznych, wyjazdów na „Zieloną Szkołę” oraz wyjazdów rekreacyjnych - **7 000,00 zł**,
- d) dofinansowanie świetlic środowiskowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych - **1 000,00 zł**,
- e) dofinansowanie lokalnych imprez artystyczno– sportowych dla mieszkańców naszej gminy, współfinansowanie działań o charakterze profilaktycznym w trakcie imprez gminnych (np. stoisk z literaturą z zakresu profilaktyki, konkursy) -**10 000,00 zł**,
- f) dofinansowanie imprez okazjonalnych dla dzieci i młodzieży szkolnej z konkursami, zabawami oraz występami artystów, przekazujących informacje nt. zdrowego stylu życia - **2 000,00 zł**.

2. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i innych uzależnień:

- a) dofinansowanie organizacji obozów terapeutycznych i działalności instytucji pomagających członkom rodzin z problemami alkoholowymi - **1 500,00 zł**,
- b) przeciwdziałających rozmnażaniu się zjawiska alkoholizmu, minimalizujących negatywne skutki nadużywania alkoholu – opłacenie terapeuty uzależnień - **2 000,00 zł**,
- c) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - **2 000,00 zł**.
- d) sfinansowanie zakupu i naprawa instrumentów dętych dla orkiestr dętych- **12 700,00 zł**.

3. Finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych, wyjazdów poszczególnych grup: nauczycieli, pedagogów i psychologów, policjantów, członków GKRPA oraz Pełnomocnika WG ds. PiRPA, terapeuty uzależnień - **1 000,00 zł**.

4. Monitorowanie problematyki uzależnień na terenie gminy oraz prenumerata czasopism o w/w problematyce - **500,00zł**.

5. Realizacja zadania na rzecz zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, w tym:

- a) finansowanie kosztów przeprowadzonych badań lekarzy biegłych sądowych wywiadów środowiskowych oraz kosztów sądowych - **2 000,00 zł**.
- b) wyposażenie świetlic wiejskich i świetlic opiekuńczo-wychowawczych w sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć sportowych a także organizacji działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w tych zajęciach - **10 000,00 zł**

6. Koszty działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - **4 000,00 zł**.

RAZEM: 73.700 zł.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr 26/IV/19

Rady Gminy Nowa Brzeźnica

z dnia 29 stycznia 2019 r.

**Roczny plan finansowy wydatków na rok 2019 na realizację Programu Przeciwdziałania Narkomanii
w gminie Nowa Brzeźnica**

1. Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców, wprowadzanie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów promujących zdrowy styl życia bez nałogów, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach - **700,00 zł.**

2. Zakup nagród dla dzieci biorących udział w konkursach i zawodach podczas cyklu gminnych imprez rekreacyjno – integracyjnych - **600,00 zł.**

3. Organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów z profilaktyki narkotykowej dla członków GKRPA, nauczycieli oraz ludzi pracujących w tej dziedzinie z terenu gminy - **200,00 zł.**

Razem: 1 500,00 zł.